

COLLEGIUM PRO MUSICA SACRA

SUBJEKT KULTURNE REINTEGRACIJE

U povodu dodjele Plakete grada Zagreba

Sead Ivan Muhamedagić

Iako već više od jednog desetljeća živimo u zemlji koja je odbacila stegu državnog ateizma, proces reintegracije sakralne kulture u cjelovitu kulturnu pojavnost vrlo se sporo odvija. Razlog neupitne istinitosti ove tvrdnje ne nalazi se samo u ignoranciji i ravnodušnosti spram ovog vida kulture. Baš naprotiv: vrlo smo često svjedoci želje da se postojeći jaz nekako prevlada. Problem je, međutim, mnogo kompleksniji, a metaforički bi se moglo reći da je zub vremena koji nagriza sve što je nezaštićeno ipak učinio svoje. Pola stoljeća nepostojanja javne brige za njegovanje i promicanje ovog kulturalnog segmenta ima za posljedicu poremećaje glede standarda kakvoće, što se posebice osjeti na planu današnjeg stanja hrvatske sakralne glazbe.

Šira kulturna javnost (osobito pak glazbena publika) izgubila je stjecajem okolnosti senzibilnost za formiranje vrijednosnih kriterija koji su u Hrvatskoj (posebice u Zagrebu) u prvoj polovici 20. stoljeća bili posvema sukladni visokim europskim standardima što su ih svojedobno utjelovljivali skladatelji poput Lučića, Dugana, Širole, Vidakovića, Odaka i drugih. Na našu veliku sreću vrsnih smo skladatelja imali i u drugoj polovici stoljeća (Klobučar, Leščan, Magdalenić itd.), a imamo ih i u redovima najmlađeg naraštaja (Igreć). Tu su, dakako, i skladatelji koji su poput Papandopula, Brkanovića, Miletića, Paraća i drugih povremeno uplovljavali u sakralno-glazbene vode, obogaćujući na taj način ovaj glazbeni segment dragocjenim prinosima.

No široka glazbena javnost o svemu je tome bivala tek sporadično informirana, pa se usljed svega toga i glazbeni ukus velike većine vjernika okretao lakim notama

u koje su zaodijevani tekstovi nabožne provenijencije. Taj glazbeni izraz osobito je privlačio vjerničku mladež, pa se tako kod nas razvijala takozvana duhovna šansona koja je na žalost kako na glazbenom tako i na literarnom planu vrlo često proizvod krajnje upitne kakvoće. Daljnja je posljedica ovog kolopleta činjenica da upravo ta vrst glazbe uvelike ispunjava eterski prostor Hrvatskog katoličkog radija i Radio-Marije, dok se (ozbiljna) sakralna glazba, s obrazloženjem nepostojanja dovoljna interesa slušateljstva za nju, emitira u posebnim, nerijetko kratkim emisijama izvan vremena tzv. udarne slušanosti.

S obzirom na sve navedeno, dodjela Plakete grada Zagreba u okviru ovogodišnje Nagrade grada Zagreba (23. travnja 2004.) zaslužuje veću pozornost šire kulturne javnosti. Plaketa je ovom zagrebačkom ansamblu dodijeljena u znak osobita priznanja za 30-godišnje pregalaštvo na planu sustavna njegovanja i populariziranja *musicae sacrae* na našim prostorima, pri čemu je važno imati na umu stalno nastojanje ovih entuzijasta da na svom repertoaru

Daljnja je posljedica ovog kolopleta činjenica da upravo ta vrst glazbe uvelike ispunjava eterski prostor Hrvatskog katoličkog radija i Radio-Marije, dok se (ozbiljna) sakralna glazba, s obrazloženjem nepostojanja dovoljna interesa slušateljstva za nju, emitira u posebnim, nerijetko kratkim emisijama izvan vremena tzv. udarne slušanosti.

imaju što više skladbi hrvatskih autora. Ovim se priznanjem znatno intenzivira uvodno spomenuti proces reintegracije naše sakralne kulture u širi kulturni kontekst što ga danas bez ustezanja smijemo nazivati njegovim pravim imenom: hrvatska kultura.

Završavajući ovaj kratki osvrt nužno je izraziti nadu da će naša kulturna javnost i ubuduće prepoznavati potrebu što boljeg prožimanja sakralne i profane kulture, kako bi ovdašnji čovjek iznovice uzmogao uroniti u sve one civilizacijske tekovine iz kojih ga je nekadašnji ideologizirani sustav vrijednosti grčevito nastojao istrgnuti. *Collegium pro musica sacra* nije, dakako, jedini subjekt koji se unutar naše Crkve upinje oko ove kulturalne reintegracije. Dao Bog da i mnogi drugi takvi subjekti budu na sličan način prepoznati, jer će nam ta činjenica biti ponajbolje svjedočanstvo duhovnog ozdravljenja iz kojeg i u budućnosti mogu proizlaziti vrhunske umjetnine koje izvrsno odražavaju europsku vitalnost hrvatske kulture u cjelini.